

Решения за
по-добър живот

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
"ОКОЛНА СРЕДА 2007 - 2013 г."

Европейски съюз
Кохезионен фонд

Главна Дирекция „Оперативна програма „Околна среда“
ope@moev.government.bg

Изм. № 05-08-3341
София, 19.10 2017 г.

ДО
Г-Н ДИМИТЪР ПОПОВ
РЪКОВОДИТЕЛ НА ПРОЕКТА
И ПРЕДСЕДАТЕЛ НА УС
СНЦ „ЗЕЛЕНИ БАЛКАНИ“
ГР.ПЛОВДИВ
УЛ. „СКОПИЕ“ №1, ОФИС 10

КОПИЕ: ИНЖ. ТОНКА АТАНАСОВА
ДИРЕКТОР НА РИОСВ - БУРГАС

КОПИЕ: НАДЕЖДА ДАНАИЛОВА
РЪКОВОДИТЕЛ НА ИНСПЕКТОРАТА

Относно: Доклад от проверка на място за дълготрайност на операциите (устойчивост) на договор № 58301-С-009/31.07.2009 г. по проект № 58301-67-487 „Спешни мерки за възстановяване и консервация на видове и местообитания с европейска значимост в комплекса от защитени природни територии на Поморийско езеро“, финансиран по ОПОС 2007-2013 г.

УВАЖАЕМИ Г-Н ПОПОВ,

Приложено, изпращам доклад от извършената от УО на ОПОС в периода 28-29.09.2017 г. проверка на място за устойчивост в СНЦ „Зелени Балкани“, във връзка с проследяване на постигнатите резултати и устойчивост на инвестицията в Поморийско езеро по проект № 58301-67-487 „Спешни мерки за възстановяване и консервация на видове и местообитания с европейска значимост в комплекса от защитени природни територии на Поморийско езеро“, ДБФП № 58301-С-009/31.07.2009 г., финансиран по ОПОС 2007-2013г.

Приложение: Доклад от проверка на място.

С уважение,
ВАЛЕРИЯ КАЛЧЕВА

И.д. Зам. Главен директор на ГД ОПОС

ПРОЦЕДУРЕН НАРЪЧНИК ЗА ОПОС
ЮЛИ 2017 г.

Образец р.1.3

ДОКЛАД ОТ ПРОВЕРКА НА МЯСТО НА ПРОЕКТ ФИНАНСИРАН ОТ ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ОКОЛНА СРЕДА 2007-2013 г.“

Проверка на място №:	3	Тип:	☐ Планирана	☒ Извънредна

Проверяваща институция:	УО

Приоритетна ос:	3
Мярка:	BG161PO005/08/3/01/05 „Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие в Република България“
Наименование на проекта:	"Специални мерки за възстановяване и консервация на видове и местообитания с европейска значимост в комплекса от защитени природни територии на Поморийско езеро"
Номер на проекта:	58301-67-487
Наименование, номер и дата на договора за БФП:	"Специални мерки за възстановяване и консервация на видове и местообитания с европейска значимост в комплекса от защитени природни територии на Поморийско езеро", №58301-С-009 / 31.07.2009 г.
Номер на проекта от ИСУН:	BG161PO005-3.0.01-0067-С0004
Бенефициент:	СНЦ „Зелени Балкани – Пловдив“

Дата на изготвяне на доклада:	02.10.2017 г.

Период на проверката:	28-29.09.2017 г.
Място на провеждане:	Поморийско езеро
Присъствали на проверката:	
- за проверяващата институция	Калбие Ходжева – държавен експерт, отдел „Мониторинг, ГД ОПОС, МОСВ
	Лъчезар Захариев – главен сътрудник УЕПП, отдел „Мониторинг“, ГД ОПОС, МОСВ
	Димитър Белев – младши експерт, отдел „Одити и нередности“, ГД ОПОС, МОСВ
- за бенефициента	Димитър Попов – ръководител на проекта

I. Цел и описание на проверката на място:

Проверката е в изпълнение на предложение на Инспектората на МОСВ с цел проследяване физическото състояние на инвестицията по дейност 2 „Консервационни и възстановителни дейности (изграждане на изкуствен остров, включващо реконструкция на

земнонаситен вал)“ и използването ѝ по предназначение в периода на устойчивост след изтичането на срока на ДБФП по проект № 58301-67-487 "Спешни мерки за възстановяване и консервация на видове и местообитания с европейска значимост в комплекса от защитени природни територии на Поморийско езеро", Договор за безвъзмездна финансова помощ №58301-С-009 / 31.07.2009 г. по Оперативна програма „Околна среда 2007- 2013 г.“.

II. Информация за проекта

Общата цел на проекта е опазване на редки и застрашени видове птици и природни местообитания, чрез спешни in-situ консервационни и възстановителни мерки и ограничаване на заплахите в комплекса от защитени природни територии на Поморийско езеро.

Специфични цели:

- спешни мерки за възстановяване на местообитания за редки и защитени видове колониално гнездещи водолюбивы птици;
- опазване на приоритетни крайбрежни и халофитни местообитания и крайбрежни пясъчни дюни, чрез ограничаване на негативното антропогенно въздействие;
- подпомагане опазването и управлението на биологичното разнообразие на комплекса от защитени природни територии на Поморийско езеро, чрез подобряване на информационната и посетителска инфраструктура и обзавеждане и оборудване на Посетителски център Поморийско езеро;
- повишаване на информираността на заинтересованите страни и широката общественост за влажната зона, проекта, ОПОС и приноса на ЕС.

В проекта са предвидени за изпълнение следните дейности:

Дейност 1: Управление на проекта

Дейност 2: Възстановителни и консервационни дейности за приоритетни видове водолюбивы птици

Дейност 3: Опазване на приоритетни крайбрежни и халофитни местообитания и крайбрежни пясъчни дюни

Дейност 4: Дейности по информационно обезпечаване и подобряване на посетителската инфраструктура

Дейност 5: Информационни и публични дейности

Дейност 6: Одит на проекта

Дата на стартиране:	31.07.2009 г.
Очаквана дата на приключване:	Срок за изпълнение на дейностите по проекта 09.09.2013г. в съответствие с допълнително споразумение №3 от 09.04.2013 г. (приключил)
Общ размер на разходите (лева):	791 831,58 лв.
Общ размер на допустимите разходи (лева):	778 871,58 лв.
Размер на безвъзмездната финансова помощ от ОПОС (лева)	778 871,58 лв.
- Кохезионен фонд/Европейски фонд за регионално развитие (лева)	662 040,84 лв. – 85 % от общия размер на разходите
- Държавен бюджет (лева):	116 830,74 лв. – 15 % от общия размер на разходите

ПРОЦЕДУРЕН НАРЪЧНИК ЗА ОПОС
ЮЛИ 2017 г.

Финансиране от други източници (ако е приложимо) (лева):	12 960 лв. недопустими разходи
<i>Договорът за безвъзмездна финансова помощ е изменян с допълнителни споразумения, както следва:</i> <i>№ 1 от 03.11.2010 г. – Привеждане на проекта в съответствие с новите изисквания на ОПОС 2007-2013г.; релокиране на средства; удължаване срока на Договора на 40 месеца.</i> <i>№ 2 от 25.01.2012 г. - Актуализиране на приложения Б.2 и Б.3 от бюджета на проекта.</i> <i>№ 3 от 09.04.2013 г. - Удължаване срока за изпълнение на Договора на 45 месеца.</i>	

III. Осигуряване на информация и публичност

	Отговори
Спазване на изискванията за осигуряване на информация и публичност за проекта, съгласно ДБФП/ЗБФП и Насоките за информация и публичност на проекти, финансирани по ОПОС 2007-2013 г.	НП
КОНСТАТАЦИИ: <i>Не е обект на проверката.</i>	

IV. Резултати от изпълнението на проекта

	Отговори
Резултатите от проекта не са претърпели съществени изменения.	Да
Придобитите по проекта активи се използват по предназначение, осигурена е тяхната поддръжка и не е променена собствеността им.	Да
КОНСТАТАЦИИ: <i>В обхвата на настоящата проверка са включени следните дейности:</i> Дейност 2: Консервационни и възстановителни дейности 2.1. Възстановяване на гнездови местообитания на редки и колониално гнездящи водолюбиви видове птици (изграждане на изкуствен остров). 2.1.1. Изграждане на земнонасилен остров. По време на проверката бе посетен изграденият по проекта земнонасилен „остров“, който е получен при прекъсване на дига в Поморийското езеро. Изградените съоръжения за предпазване от ерозия са конструктивно запазени и изпълняват своето предназначение. При извършване на обхода се откриха няколко гнезда, което е доказателство за наличието на птици в размножителния период. Около 30% от територията на „острова“ бе с отстранена растителност, вследствие на мероприятия от страна на СНЦ „Зелени Балкани – Пловдив“. Останалата част от „острова“ е оставена с естествено залесяване, с което да привлече птици, които гнездат при по - висока растителност.	

V. Архив

	Отговори
Съхранението на документацията по проекта е в съответствие с изискванията на ДБФП/ЗБФП и ОПОС	НП
Налични ли са всички документи, свързани с управлението на проекта	НП
КОНСТАТАЦИИ: <i>Не е обект на проверката.</i>	

VI. Заключение от проведената проверка

Проверяващият екип констатира следното:

Изпълнените строителни дейности по проект "Спешни мерки за възстановяване и консервация на видове и местообитания с европейска значимост в комплекса от защитени природни територии на Поморийско езеро" са устойчиви и конструктивно стабилни. Изграденият „остров“ изпълнява ролята на отделено пространство, достъпно само по въздух, което е благоприятно за гнезденето на редки и защитени птици, видно от приложената справка по години за периода 2013-2017 г. за броя и видовете птици, гнездящи в ЗМ „Поморийско езеро“. В същия период, от страна на СНЦ „Зелени Балкани“ са организирани и провеждани бригади от доброволци, включващи представители и на РИОСВ - Бургас за почистване на част от растителността върху новосъздаденото островно образувание, представляващо местообитание за гнездене на водолюбиви птици с цел осигуряване на оптимални условия за гнездене. По време на последното почистване, проведено в периода 06-10.09.2017 г., са събрани 14 екземпляра от различни растителни видове с цел изготвяне на хербарийни образци и определяне на вида им. Растенията са представени на специалисти ботаници за точното определяне на видовия състав. Представена е ботаническа експертиза (приложение към настоящия доклад) от д-р Росен Тодоров Цонев, д-р по ботаника, доцент в Биологическия факултет на Софийски Университет, Катедра Екология и ОПС и Чавдар Василев Гусев, магистър по ботаника, гласистент в Институт по биоразнообразие и екосистемни изследвания, БАН. Заключение от експертизата е „Установените таксони и растителни съобщества са характерни и често срещани на територията на Поморийското езеро“.

В процеса на проведената проверка на място се обследва и сигнал, постъпил в ГД ОПОС с вх. №91-00-9/02.05.2017 г. от Национална асоциация „Българско Черноморие“. Представени бяха документи, приложение към настоящия доклад, от ръководителя на проекта в подкрепа на постигнатите резултати от изпълнението на проектните дейности и регулярно извършваните действия за осигуряване на тяхната устойчивост.

Проверката на място се проведе съвместно с експерти от РИОСВ – Бургас, като извършените от тях проверки са документирани в Становище (приложено към настоящия доклад), получено по електронна поща на 16.10.2017 г. Заключение от експертите от РИОСВ – Бургас е, че СНЦ „Зелени Балкани“ изпълнява ангажимента си към сключеното споразумение за партньорство с МОСВ за безвъзмездно поддържане на местата за гнездене в Поморийско езеро.

VII. Препоръки от проведената проверка

Препоръки	Срок за изпълнение	Отговорно лице

ПРОЦЕДУРЕН НАРЪЧНИК ЗА ОПОС
ЮЛИ 2017 г.

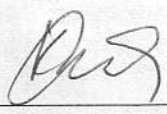
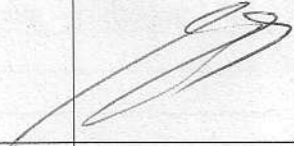
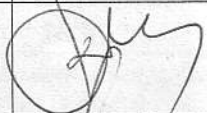
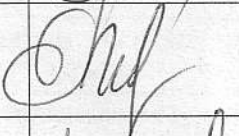
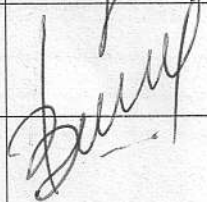
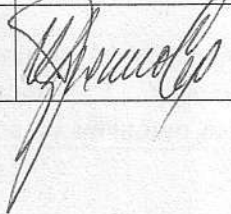
НП	НП	НП

VIII. Статус на изпълнение на препоръки от предишни проверки (ако е приложимо)

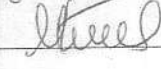
Препоръки	Статус на изпълнение
НП	НП

IX. Приложения

1	Снимков материал - приложен на електронен носител към настоящия доклад.
2	Присъствен списък от проверка на място.
3	Становище от РИОСВ – Бургас.
4	Ботаническа експертиза с приложение.
5	Справка по години за периода 2013-2017 г. за броя и видовете птици, гнездящи в ЗМ „Поморийско езеро“.
6	Документи, касаещи организирани и провеждани бригади от доброволци за почистване на „острова“.
7	Информация за подадени сигнали за кайтсърфисти в Поморийско езеро.
8	Писмо от СНЦ „Зелени Балкани“ до МОСВ от 01.06.2016 г.

	Име	Длъжност	Подпис	Дата
Изготвил:	Калбие Ходжева	Държавен експерт в отдел „Мониторинг“		16.10.17г.
Изготвил:	Лъчезар Захариев	Главен сътрудник УЕПП в отдел „Мониторинг“		16.10.2017г.
Изготвил:	Димитър Белев	Младши експерт в отдел „Одити и нередности“		16.10.17г.
Съгласувал:	Радостина Цветанова	Началник сектор БВиТП		16.10.17г.
Съгласувал:	Гергана Грозданова	Началник отдел „Мониторинг“		16.10.17г.
Съгласувал:	Валерия Калчева	Началник отдел „Одити и нередности“		16.10.17г.
Съгласувал:	Валерия Калчева	И.д. Заместник главен директор		
Одобрил:	Цонка Дрянкова	Главен директор		18.10.17г.

Присъствен лист от проведена проверка на място в периода 28-29.09.2017 г. на изпълнението на проект № 58301-67-487 „Спешни мерки за възстановяване и консервация на видове и местообитания с европейска значимост в комплекса от защитени природни територии на Поморийско езеро”

ИМЕ	ДЛЪЖНОСТ/ ИНСТИТУЦИЯ	Тел./GSM	ПОДПИС
Калбис Ходжева	Държавен експерт, ГД ОПОС	02/9406334	
Лъчезар Захариев	Главен сътрудник УЕПП, ГД ОПОС	02/9406072	
Димитър Белев	Младши експерт, ГД ОПОС	02/9406633	
Димитър Попов	СНЦ „Зелени Балкани“	032/626977	
Джелина Иванова	Нал. отдел, РИОСВ-Бургас	0887302348	
Милена Янкова	н.експерт РИОСВ-Бс	0888053297	

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на околната среда и водите

Регионална инспекция по околната среда и водите - Бургас

СТАНОВИЩЕ

От Детелина Иванова – нач. отдел БРЗТЗЗ в РИОСВ Бургас
Милена Ярмова – гл. експерт в РИОСВ Бургас

Поморийско езеро е един от 11-те български обекта в световния списък на Рамсарската конвенция – влажна зона с международно значение за опазване на водолюбивите птици, регистриран през 2002 г. Като защитена територия от категорията защитена местност е обявено със Заповед № РД-31 от 23.01.2001 г., бр. 16/2001 на Държавен вестник, включено е в границите на защитени зони от мрежата Натура 2000 – 33 BG0000152 „Поморийско езеро“ за опазване на дивите птици, обявена със Заповед No.РД-78 от 03.02.2009 г., бр. 14/2009 на Държавен вестник и 33 BG0000620 за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, приета с Решение № 122 от 02.03.2007 г., бр. 21/2007 на Държавен вестник.

СНЦ „Зелени Балкани“ от над 10 години извършва поддържащи и възстановителни дейности в Поморийско езеро. По проект № 58301-67-487 „Спешни мерки за възстановяване и консервация на видове и местообитания с европейска значимост в комплекса от защитени природни територии на Поморийското езеро“, финансиран по ОП „Околна среда 2007-2013 г.“ е изградено островно образувание - обект „Възстановяване на местообитания за гнездене на редки и застрашени видове водолюбиви птици на Поморийско езеро“. Поддържането на острова е ангажимент на сдружението към сключеното споразумение за партньорство с МОСВ.

Ежегодно СНЦ „Зелени Балкани“ организира и провежда с доброволци бригади за почистване на растителността върху дигите и местата за гнездене на водолюбиви птици.

За 2017г. бригадата беше проведена в периода 06.09-10.09. На 07.09. 2017г. представител на РИОСВ Бургас присъства по време на почистването на островното образувание. Във връзка със сигнала от НС „Българско черноморие“ за наличие на нехарактерна растителност на новосъздаденото островното образувание са събрани екземпляри от растителните видове в състава на тревната покривка и изпратени за ботаническа експертиза на експерти ботаници от Биологически факултет на СУ и ИБЕИ на БАН. Заключение на експертизата е, че установените таксони и растителни съобщества са характерни и често срещани на територията на Поморийско езеро.

На 08.10.2012г. Община Поморие сключи договор с областния управител на Област Бургас за безвъзмездно право на управление върху имотите, публична държавна собственост; представляващи по-голяма част от територията на Поморийско езеро.

През последните две години зачестиха случаите на упражняване на водни спортове /кайт и уинд сърф/ в акваторията на езерото. Община Поморие охранява езерото чрез звено „Обществен ред и сигурност“ към Община Поморие. От

многократно подадените сигнали в РИОСВ Бургас е видно, че охраната не е ефективна. РИОСВ Бургас е съставила АУАН на установени при проверки нарушители и на кмета на Община Поморие. Многократно са давани предписания за засилване на контрола.

През 2016г. Община Поморие внесе в МОСВ предложение за промяна режима на 33 BG0000152 „Поморийско езеро“ за опазване на дивите птици, с която да се регламентира участък от езерото за практикуване на водни спортове. Становището на МОСВ е, че заявената дейност ще окаже негативно въздействие върху предмета на опазване на Поморийско езеро и ще е в нарушение на режима на ЗМ „Поморийско езеро“. В становището до Кмета на Община Поморие по предложението е обърнато внимание за ангажимента на Общината за охрана на защитената територия.

Становището на РИОСВ Бургас е, че СНЦ „Зелени Балкани“ изпълнява ангажимента си към сключеното споразумение за партньорство с МОСВ за безвъзмездно поддържане на местата за гнездене в Поморийско езеро.

По отношение на договора на Община Поморие считаме, че същия трябва да се преразгледа от Областния управител, за което ще го уведомим.

Д. Иванова .....

М. Ярмова .....